

การพัฒนาระบบสารสนเทศครอบครัวศึกษา ในประเทศไทย

ศ.ดร. จรรยา สุวรรณทัต *

โครงการวิจัยและพัฒนาระบบสารสนเทศครอบครัวศึกษาจัดเป็นโครงการสำคัญยิ่งโครงการหนึ่ง ที่ริเริ่มโดยสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช การริเริ่มเกิดขึ้นจากการตระหนักในความสำคัญยิ่งของงานด้านครอบครัวศึกษาหรืองานวิจัยด้านครอบครัวว่าเป็นภารกิจหลักที่สำคัญอย่างหนึ่งของประเทศ โดยข้อเท็จจริงมีหน่วยงานหลายหน่วยทั้งของรัฐและเอกชนซึ่งได้ปฏิบัติงานสำคัญหลายด้านที่เกี่ยวข้องกับครอบครัวทั้งโดยตรงและโดยอ้อม กระนั้นก็ตามยังไม่พบว่า มีหน่วยใดที่ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการจัดเก็บข้อมูลและจัดระบบข้อมูลด้านครอบครัวเป็นการเฉพาะ โครงการริเริ่มดังกล่าวนี้จึงเกิดขึ้นเป็นครั้งแรกและแห่งแรกของประเทศ โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ภายใต้โครงการกิตติเมธีประจำปี 2535 สำหรับโครงการในระยะที่ 1 (พ.ศ. 2536 - 2537) และโครงการกิตติเมธีประจำปี 2537 สำหรับโครงการระยะที่ 2 (พ.ศ. 2538 - 2539) การพัฒนาระบบสารสนเทศครอบครัวศึกษาในครั้งนี้คาดว่าจะทำให้เกิดการใช้ประโยชน์ของข้อมูลด้านครอบครัว

ศึกษาในมิติต่าง ๆ อย่างเต็มที่และมีคุณค่า โดยเฉพาะสามารถใช้เป็นแหล่งข้อมูลกลางด้านครอบครัวและเป็นต้นแบบให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ ที่ดำเนินงานเกี่ยวข้องกับครอบครัวได้นำรูปแบบฐานข้อมูลครอบครัวศึกษาไปปรับใช้เพื่อเป็นแนวทางการจัดเก็บและค้นคืนข้อมูลไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

โครงการวิจัยและพัฒนาระบบสารสนเทศครอบครัวศึกษามีวัตถุประสงค์สำคัญอยู่ 5 ประการ คือ

1. เพื่อสำรวจและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัวไทยในด้านการศึกษาวิจัยหลักสูตรการเรียนการสอน และกิจกรรมบริการวิชาการเกี่ยวกับครอบครัวที่ดำเนินการโดยหน่วยงานที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับครอบครัวทั้งภาครัฐและเอกชน
2. เพื่อวางโครงสร้างระบบข้อมูลครอบครัวศึกษาและพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านครอบครัว ให้มีรูปแบบการจัดเก็บข้อมูลที่เหมาะสมและสะดวกต่อการใช้งานสำหรับเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลกลางในด้านการศึกษาวิจัย หลักสูตรการเรียนการสอนและกิจกรรมบริการวิชาการด้านครอบครัว

3. เพื่อวิเคราะห์และประมวลสังเคราะห์ ข้อมูลด้านครอบครัวที่จัดเก็บ ทั้งในเชิงปริมาณ และคุณภาพ ให้ทราบถึงสถานภาพและสาระสำคัญของการศึกษาวิจัย การจัดการเรียนการสอน และการจัดบริการวิชาการด้านครอบครัว

4. เพื่อเผยแพร่รูปแบบระบบสารสนเทศ ครอบครัวศึกษาให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายแก่หน่วยงานที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับครอบครัว สำหรับการนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ ทั้งในเชิงวิชาการและการปฏิบัติ

5. เพื่อกระตุ้นให้หน่วยงานต่าง ๆ ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาระบบสารสนเทศ ครอบครัวศึกษา ที่สามารถนำไปสู่การประสานงานระบบเครือข่ายข้อมูลด้านครอบครัวให้เกิดการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยน ข้อมูลระหว่างหน่วยงานได้อย่างสมบูรณ์มากขึ้นในอนาคต

สำหรับด้านวิธีดำเนินการวิจัยของโครงการวิจัยและพัฒนาในส่วนที่เป็นเนื้อหา ของครอบครัวศึกษา และการพัฒนาระบบสารสนเทศด้านครอบครัว ก็ได้มีการใช้วิธีการทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ แผนแบบวิจัย ได้แก่ การสำรวจและการทดลอง ส่วนเครื่องมือวิจัย ที่เป็นหลัก คือ แบบสอบถามและแบบบันทึก ข้อมูลครอบครัวศึกษาซึ่งสร้างขึ้น ทดลองใช้ และปรับปรุงจนเหมาะสม เครื่องมือวิจัยทั้งหลาย นี้ได้นำไปสอบถามองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและ

ภาคเอกชนซึ่งทำงานเกี่ยวข้องกับครอบครัว ในด้านข้อมูลที่เป็นเรื่องหลักสูตรการเรียนการสอน กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ตอบ ได้แก่ คณะที่ เกี่ยวข้องกับเรื่องครอบครัวของมหาวิทยาลัย และสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ ทั่วประเทศ ส่วน ข้อมูลด้านโครงการกิจกรรมต่างๆ ด้านครอบครัว กลุ่มผู้ตอบได้คัดเลือกจากองค์กรรัฐและเอกชนซึ่งทำงานเกี่ยวข้องกับครอบครัว นอกจากนั้นเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่สมบูรณ์และความคิดเห็นที่มีต่อการสร้างแบบบันทึกข้อมูล ครอบครัวศึกษาที่จะนำไปใช้ในการสร้างฐานข้อมูล จึงได้มีการจัดการประชุมปฏิบัติการอีกสองครั้งเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ของครอบครัวและพัฒนาระบบสารสนเทศครอบครัวศึกษา ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ความคิดเห็นและมุมมองต่างๆ ที่หลากหลายจากกลุ่มผู้วิจัย และผู้ปฏิบัติทั้งในสถาบันการศึกษา มหาวิทยาลัยและส่วนบุคคล ผู้ซึ่งทำงานด้านการวิจัยครอบครัวหรือที่เกี่ยวข้องกับครอบครัวและการนำผลงานวิจัยไปใช้ ผลจากการจัดประชุมปฏิบัติการสองครั้งนี้ได้นำไปใช้ในการพิจารณาปรับปรุงเครื่องมือบันทึกและการพัฒนาระบบสารสนเทศครอบครัวศึกษา

จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์งานวิจัยครอบครัวเป็นจำนวน 212 เรื่อง ในหัวข้อสำคัญ 20 หัวข้อ พอสรุปภาพรวมได้ว่า การวิจัยครอบครัวในขณะนี้ปัจจุบันได้เป็นจุดสนใจ

ของนักวิจัยและนักปฏิบัติทางสังคมพฤติกรรมศาสตร์ ด้วยมีการตระหนักในความสำคัญของตัวแปรด้านครอบครัวในฐานะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมและลักษณะทางจิตใจที่สำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตบุคคลและสังคม ในเชิงปริมาณแม้จะปรากฏว่ามีงานวิจัยในบางหัวข้อกระทำกันค่อนข้างมาก และมีงานวิจัยในบางหัวข้อที่ยังทำกันน้อยหรือน้อยมาก แต่ก็ยังไม่อาจสรุปได้ว่าเป็นเพราะการขาดความสนใจในหัวข้อนั้น ๆ แต่เพียงอย่างเดียว หากอาจเป็นได้จากสาเหตุอื่น ๆ อีก เช่น ความใหม่ของเนื้อหาสาระในหัวข้อวิจัยที่มีต่อผู้วิจัย ความเกี่ยวข้องกับเนื้อหาสาระในสาขาวิชาอื่น ๆ ที่ผู้วิจัยไม่สันทัด หรือความไม่พอเพียงในทักษะการวิจัยที่จำเป็นในการศึกษาประเด็นปัญหาการวิจัยในหัวข้อนั้น ๆ

อย่างไรก็ตาม ภายในหัวข้อ 20 ข้อ พบว่ามีรายงานวิจัยซึ่งบุคคลหรือหน่วยงานเป็นผู้กระทำกันค่อนข้างมากนั้น ได้แก่ หัวข้อวิจัยด้านการอบรมขัดเกลาทางสังคมของครอบครัว (28 เรื่อง) โครงสร้างครอบครัว (6 เรื่อง) การวางแผนครอบครัว (27 เรื่อง) ค่านิยมครอบครัว (22 เรื่อง) พัฒนาการของบุคคลในครอบครัว (21 เรื่อง) สุขภาพและการแพทย์ด้านครอบครัว (18 เรื่อง)

ส่วนหัวข้อวิจัยที่มีปริมาณกระทำในระดับกลาง ได้แก่ การปรับตัวและสุขภาพจิต

ของครอบครัว (13 เรื่อง) สัมพันธภาพในครอบครัว (11 เรื่อง) บทบาทหน้าที่ของครอบครัว (10 เรื่อง) การจัดการทรัพยากรครอบครัว (9 เรื่อง) สวัสดิการครอบครัว (9 เรื่อง) ปัญหาครอบครัว (8 เรื่อง) โครงสร้างครอบครัว (6 เรื่อง)

ส่วนหัวข้อวิจัยที่พบว่ายังมีผู้ทำน้อย แต่กำลังมีแนวโน้มสูงขึ้นก็คือ แบบฉบับชีวิตครอบครัว (5 เรื่อง) ความรุนแรงในครอบครัว (5 เรื่อง) การแนะแนวและการให้คำปรึกษาครอบครัว (5 เรื่อง) กฎหมายครอบครัว (4 เรื่อง) นโยบายครอบครัว (4 เรื่อง) ครอบครัวบำบัดและการฟื้นฟู (3 เรื่อง) หลักสูตร/โครงการ/กิจกรรม/การฝึกอบรมด้านครอบครัว (3 เรื่อง) และประวัติและวิวัฒนาการครอบครัว (2 เรื่อง)

จะเห็นได้ว่า งานวิจัยเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กภายใต้หัวข้อการอบรมขัดเกลาทางสังคมของคร้วมีผู้ทำการวิจัยมากกว่าหัวข้ออื่น ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กและครอบครัวโดยตรง

สำหรับวิธีการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่ยังอยู่ในรูปแบบของการวิจัยเชิงบรรยายและการสำรวจพื้นฐาน แต่การใช้วิธีวิจัยเปรียบเทียบทดลองและประเมิน และกรณีศึกษาซึ่งอยู่ในระดับน้อยในงานวิจัยบางชิ้นที่ใช้วิธีการเชิงปริมาณ พบว่าส่วนใหญ่จะใช้เพียงสถิติพื้นฐานมากกว่าสถิติขั้นสูงที่มีอำนาจในการทำนาย

ตัวแปรที่ศึกษาได้ศึกษาว่า ส่วนการวิจัยที่จะถือได้ว่าเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพอย่างแท้จริงนั้นยังไม่ปรากฏในผลการวิเคราะห์สังเคราะห์ของการศึกษาครั้งนี้

ส่วนที่เป็นกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีและเครื่องมือวิจัย ส่วนใหญ่ของชิ้นงานวิจัยตามหัวข้อต่าง ๆ ยังยึดของทางตะวันตกมากกว่า การพยายามศึกษา และพัฒนากรอบแนวคิดใหม่ที่เหมาะสมกว่า ในบริบทของสังคม-วัฒนธรรมไทย อีกทั้งในด้านการวิเคราะห์และอภิปรายผลข้อมูลที่ศึกษายังไม่ลึกซึ้งเพียงพอและไม่สามารถเจาะประเด็นปัญหาได้อย่างชัดเจน สรุปในส่วนที่เป็นวิธีการวิจัยได้ว่ายังหย่อนในความเข้มงวด จำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาในจุดนี้ให้มากยิ่งขึ้นต่อไปในอนาคต อีกจุดหนึ่งที่สำคัญก็คือควรจะต้องมีการพัฒนาและสร้างทฤษฎีที่มีรากฐานเป็นของสังคม-วัฒนธรรมไทยอย่างแท้จริงขึ้น รวมทั้งจะต้องพยายามเชื่อมโยงตัวแปรในระบบต่าง ๆ ของสังคมให้มาสัมพันธ์กับเรื่องครอบครัวมากยิ่งขึ้น พร้อมกับพยายามสร้างโมเดลเชิงทฤษฎีใหม่ที่เหมาะสมกับการศึกษาพหุศึกษาศาสตร์ครอบครัวไทย โดยต้องตระหนักในความสำคัญและความจำเป็นของแนวทางการใช้พหุวิทยาการ (multidisciplinary approach) และการศึกษาระบบสหมิติข้ามวิทยาการ (transdisciplinary approach) เพื่อสร้างความกว้างและความลึก

ให้แก่งานการวิจัยครอบครัว และยังคงพึงระวังในข้อดีและข้อเสียของอิทธิพลจากสิ่งต่าง ๆ ที่อาจเข้ามากระทบศาสตร์ของครอบครัวด้วย

สำหรับผลการวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลด้านหลักสูตรการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับครอบครัวศึกษา ก็อาจสรุปโดยสังเขปได้ว่าหลักสูตรที่เป็นการศึกษาวิจัยครอบครัวโดยตรงนั้นยังไม่ได้มีการจัดสอนภายในประเทศ มีแต่หลักสูตรที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับครอบครัวกระจายอยู่ตามมหาวิทยาลัยและสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ทั่วประเทศทั้งภาครัฐและเอกชน หลักสูตรที่เปิดสอนมีทั้งระดับประกาศนียบัตรปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก โดยให้ชื่อต่าง ๆ กัน และเปิดสอนรายวิชาสำคัญต่าง ๆ ที่มีทั้งเนื้อหาสาระเกี่ยวข้องกับครอบครัวโดยตรง และเสริมความรู้ความเข้าใจให้แก่ผู้เรียนได้เข้าใจครอบครัวในบริบทที่กว้างและลึกมากขึ้น สำหรับการสร้างหลักสูตรและพัฒนากการเรียนการสอน ในด้านการวิจัยครอบครัวภายในอนาคตนั้น จำเป็นที่จะต้องเพิ่มความเข้าใจด้วยการศึกษาค้นคว้าครอบครัวไทย ในมิติต่าง ๆ ที่อยู่ในบริบทของสังคม-วัฒนธรรมต่อไปอีกอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะจะต้องมีการศึกษาเชื่อมโยงสถาบันครอบครัวกับระบบต่าง ๆ ของสังคมให้มากยิ่งขึ้น และการค้นคว้าควรสะท้อนให้เห็นความเป็นพลวัตรของครอบครัวในเชิงรูปธรรมมาก

ขึ้น ที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือการเพิ่มหรือสร้างรายวิชาที่เป็นพื้นฐานการวิจัยครอบครัวทั้งในเชิงทฤษฎีและการปฏิบัติและรายวิชาที่เป็นระเบียบวิธีและเทคนิควิธีการวิจัยเรื่องครอบครัวในบริบทของสังคมไทยโดยเฉพาะ

ส่วนข้อมูลกิจกรรมบริการวิชาการด้านครอบครัวพบว่า มีกิจกรรมด้านนี้อยู่หลากหลายรูปแบบ เช่น จัดเป็นรูปโครงการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมคุณภาพครอบครัว การฝึกอบรม การสัมมนา และการบรรยาย เพื่อถ่ายทอดความรู้และความคิด การจัดนิทรรศการ และการให้บริการด้านการสงเคราะห์และคุ้มครองเด็กและครอบครัว เป็นต้น ในบรรดากิจกรรมบริการวิชาการด้านครอบครัวเหล่านี้ พบว่ารูปแบบการจัดจะเป็นประเภทการฝึกอบรมมากที่สุด ส่วนใหญ่ของกิจกรรมบริการพบว่าเป็นกิจกรรมเสริมของหน่วยงานมากกว่าเป็นกิจกรรมหลักและถึงแม้ว่ากิจกรรมจะมีรูปแบบหลากหลายโดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดแตกต่างกันออกไป แต่ที่สำคัญก็คือการให้ความรู้ความเข้าใจ และสร้างเจตคติที่ถูกต้องต่อเรื่องบทบาทหน้าที่ในการเป็นสมาชิกของครอบครัวและชุมชน โดยเฉพาะการสร้างความรู้สึกรับผิดชอบให้แก่บิดามารดาและญาติใกล้ชิดของครอบครัวในการดูแลเด็ก การส่งเสริมความสำคัญและความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัวและการสร้างจิตสำนึกให้แก่ครอบครัว

และชุมชนที่มีต่อการปกป้องคุ้มครองเด็ก การสงเคราะห์ครอบครัวและเด็กที่ด้อยโอกาสทางสังคม-วัฒนธรรม และแก่เด็กที่ถูกละเมิดสิทธิและครอบครัวที่เดือดร้อน ครอบครัวเด็กพิการ และการหาวิธีการยกย่องเชิดชูครอบครัวที่มีการปฏิบัติตัวตามครรลองที่พึงงามให้เป็นที่ประจักษ์แก่สังคม ส่วนระยะเวลาของการจัดกิจกรรมบริการจะขึ้นอยู่กับลักษณะของโครงการ ในกิจกรรมที่กระทำบางกิจกรรม อาจจัดต่อเนื่องตลอดปี หรือเป็นประจำแต่ละปี หรืออาจจัดเป็นครั้งคราว หรือจัดขึ้นเป็นกรณีพิเศษ แต่มีข้อสังเกตว่ากิจกรรมบริการด้านวิชาการที่จัดให้แก่ครอบครัวนั้น มักจะจัดกันเป็นแบบต่อเนื่องตลอดปี เพื่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรมมากขึ้น สำหรับเนื้อหาของ กิจกรรมก็จะประกอบด้วยเนื้อหาทางวิชาการที่เป็นความรู้ หลักการวิธีการ แนวคิดเชิงทฤษฎี ตลอดจนแนวทางการปฏิบัติการสาธิต การนิเทศกิจกรรม และการประเมินผลด้วย สำหรับหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดบริการวิชาการแก่ครอบครัว ก็แยกได้เป็น 4 กลุ่มด้วยกันคือ สถาบันการศึกษา องค์การภาครัฐ องค์การภาคเอกชนและมูลนิธิ จำนวนสัดส่วนของการให้บริการทางวิชาการจะมีสูงในกลุ่มที่เป็นสถาบันการศึกษา แต่กลุ่มผู้ให้บริการที่มีสัดส่วนสูงสุด ได้แก่ กลุ่มของหน่วยงานที่ทำงานเกี่ยวข้องกับครอบครัวเด็ก เยาวชน มากที่สุดคือ องค์การของรัฐ และ

มีข้อสังเกตว่า การจัดกิจกรรมจะเป็นการจัดแบบร่วมมือกันระหว่างองค์กรต่าง ๆ มากขึ้น สะท้อนให้เห็นการให้ความร่วมมือกันอย่างถูกต้อง โดยยึดตัวเด็กและครอบครัวเป็นหลัก สำหรับกลุ่มเป้าหมายของการจัดกิจกรรมพบว่าครอบคลุมสมาชิกครอบครัวอย่างกว้างขวางทุกระดับอายุและทุกกลุ่มที่มีภารกิจการทำงานใกล้ชิดกับเรื่องครอบครัว ตลอดจนชุมชนที่แวดล้อม กิจกรรมที่จัดจะเป็นทั้งด้านการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาการป้องกันปัญหาการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตครอบครัวให้มั่นคง ผาสุกและสร้างสรรค์

ในด้านผลที่ได้จากการศึกษาทดลอง เพื่อการพัฒนาาระบบสารสนเทศครอบครัวศึกษาพบว่า การจัดการและประมวลผลข้อมูลด้านครอบครัวในรูปแบบของฐานข้อมูลเพื่อการเก็บรวบรวมและเรียกใช้ข้อมูลอย่างมีระบบในการสืบค้น แสดงผล และวิเคราะห์ข้อมูล นั้น จำเป็นต้องอาศัยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปสำหรับจัดการฐานข้อมูลในประเภทตัวอักษร เนื่องจากลักษณะข้อมูลที่จัดเก็บเป็นข้อความที่มีความยาวไม่คงที่ BRS/Search ที่นำมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นโปรแกรมจัดการฐานข้อมูลในลักษณะของงานเอกสารที่สามารถจัดเก็บและค้นคว้าข้อมูลโดยไม่ต้องกำหนดความยาวที่คงที่และใช้คำศัพท์ในเอกสารเป็นคำค้นอัตโนมัติได้ โปรแกรม

สำเร็จรูปนี้ภายหลังการทดลองแล้ว พบว่า ใช้งานไม่ยุ่งยากและสะดวกต่อการลงบันทึกข้อมูลและปรับแก้ไข ตลอดจนเรียกใช้สืบค้นข้อมูลตามความต้องการของผู้ใช้งาน ดังนั้นระบบสารสนเทศครอบครัวศึกษาที่พัฒนาขึ้นมาจากการศึกษาทดลองจึงประกอบด้วยฐานข้อมูลด้านครอบครัว 3 ฐานข้อมูล ได้แก่ ฐานข้อมูลงานวิจัยด้านครอบครัว (212 เอกสาร) ฐานข้อมูลหลักสูตรการเรียนการสอนด้านครอบครัว (58 เอกสาร) และฐานข้อมูลบริการวิชาการด้านครอบครัว (155 เอกสาร) โดยเมื่อเข้าสู่ระบบสารสนเทศครอบครัวศึกษาจะปรากฏหน้าจอรายการฐานข้อมูลหลักให้เลือกใช้ก่อนเข้าสู่ตัวฐานข้อมูลในแต่ละด้าน เพื่อให้เข้าไปสืบค้นเอกสาร และแสดงผลโดยมีรายการคำสั่งด้านล่างหน้าจอให้เลือกใช้งานตามความต้องการในการค้นคืนเอกสาร สามารถพิมพ์รายละเอียดข้อมูลทางเครื่องพิมพ์หรือจัดเก็บลงในแฟ้มข้อมูลได้ทันที ทั้งนี้ในการวิจัยได้มีการสร้างและพัฒนาคู่มือการปฏิบัติงานระบบฐานข้อมูลครอบครัวศึกษาสำหรับผู้เตรียมข้อมูล ผู้บันทึกข้อมูลและผู้ดูแลฐานข้อมูล ตลอดจนผู้ใช้ เพื่อความสะดวกในการใช้งานได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งได้มีการจัดทำรธนินิจฉัยคำศัพท์ด้านครอบครัวศึกษาสำหรับให้ประโยชน์ในการสืบค้นข้อมูลด้วย คำสำคัญประเภทของกลุ่มตัวอย่าง และวิธีดำเนินการ

วิจัยเป็นการเพิ่มเติมอีกด้วย ทั้งนี้การเรียกใช้
ฐานข้อมูลที่กล่าวมาสามารถติดต่อได้ที่ สาขา
วิชาคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมมาธิราช ซึ่งจะเปิดให้ใช้บริการฐานข้อมูล
เดิมรูปแบบอย่างเป็นทางการราวกลางปี 2544
ที่สำนักบรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมมาธิราช

ผลที่ได้รับจากการวิจัยและพัฒนาระบบ
สารสนเทศครอบครัวศึกษาในครั้งนี้คาดว่าจะก่อ
ให้เกิดประโยชน์หลายด้าน โดยเฉพาะในด้าน
ระบบจัดการฐานข้อมูลกลางด้านครอบครัวโดย
ครอบครัวในประเทศไทยที่อาจใช้เป็นแหล่ง
รวบรวมข้อมูลกลางด้านครอบครัว โดยเฉพาะ
และ ด้านการสะท้อนภาพครอบครัวไทยที่
เป็นรายละเอียดชัดเจน โดยผลการประมวล

วิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลด้าน ครอบครัว
ตามมิติสำคัญต่าง ๆ ในบริบทสังคม-วัฒน
ธรรมไทย ซึ่งข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้ย่อมมีคุณค่า
ต่อการนำไปใช้เพื่อการพัฒนาสถาบันครอบครัว
ไทยทั้งในแง่ของการวิจัยค้นคว้า การเรียนการ
สอน การสร้างหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง การปฏิบัติ
และการกำหนดนโยบายและแผนงานของ
ประเทศอย่างมีทิศทางมากขึ้นต่อไปในอนาคต
นอกจากนั้นแล้ว ผลจากการสร้างและพัฒนา
ฐานข้อมูลรวมทั้งคู่มือกระบวนการทำงานของ
ฐานข้อมูลภายใต้ระบบสารสนเทศครอบครัว
ศึกษายังสามารถนำไปใช้เป็นต้นแบบหรือแนว
ทางปฏิบัติแก่ผู้สนใจศึกษาและ ผู้มีหน้าที่หรือ
ภารกิจงานด้านครอบครัวหรืองานในลักษณะ
อื่นที่เกี่ยวข้อง

ครอบครัวแบบใหม่ จึงมีใช้คำนี้ หมายถึง สัน
ครอบครัว จะหมายถึงครอบครัวไทย (ไทยประจวบ
ทอง Being) ความสุขจึงมีความสำคัญ
ต่อวิถีชีวิตในแง่ของการค้นหาตนเองให้มี
ความสุขและการมีทัศนคติที่ดีต่อชีวิต
ด้วย (Ogawa, 2003: 12)

"ความสุข" เป็นวิถีชีวิตจิตใจ ซึ่งเป็น
พื้นฐานสำคัญของทุกกิจกรรมทางชีวิต และ
พัฒนาการด้านอื่น ๆ จึงเป็นต้นกำเนิดของ "ความมี
ความผูกพัน" (Attachment) ระหว่างแม่และ

เด็กทารก ทำให้ไปเชื่อมโยงกับภาษาที่มีระหว่างแม่
และเด็กเป็นจุดเริ่มต้นที่ก่อให้เกิดความ
มีแนวทางจิตใจ จริตมที่จะรับแนวปฏิบัติและ
การยอมรับที่แตกต่าง ๆ มาได้และมี ความ
ตระหนักรู้ในตนเองที่สามารถทำตามการแนะนำ
ของผู้อื่น จึงจะนำไปสู่การควบคุมตนเองได้
เป็นต้น จึงว่าเป็นพื้นฐานของการพัฒนาจิตใจ
ในตนเอง (คงเดือน หันบุญนาคิน, 2529: 72
อ้างอิงจาก Mowrer, 1960) การที่นัก
พหุวิทยาการจะทำในสิ่งที่พ่อแม่เคยแนะนำ